

Представяне на книги. Съвременни изследвания в медиите
Book Reviews. Contemporary Media Studies

Телевизията в България. Четири тома. (1954 – 2024)

DOI 10.55206/EZYH3546

Калин Калинов

Софийски университет „Св. Климент Охридски“
Имейл: kkalinov@uni-sofia.bg

Настоящият текст има за цел да представи един монументален научен труд, който е посветен на историята, но и съвремението на телевизията в България. Четиритомното издание, съставено от проф. д-р Маргарита Пешева и доц. д-р Катя Михайлова, представлява мащабно и детайлно изследване, което обхваща ключовите периоди и процеси в развитието на българската телевизия. Научен консултант е проф. д-р Милко Петров. Издател е „Фабрикс“, Велико Търново. Четирите тома са публикувани през 2024 г. Автор на кориците и художник е Брайко Брайков. Офоровлемието е на Силвия Георгиева.

Значимостта на подобен текст е очевидна не само за изследователската общност, но и за практикуващите професионалисти в областта. Отразяването на различни гледни точки и избраните методологически подходи са от решаващо значение, тъй като телевизията, като най-влиятелен медиен формат на 20. век, е оставила трайни отпечатъци както върху културата, така и върху обществените процеси у нас.

Четирите тома се отличават с богато жанрово и концептуално многообразие. Макар че доминиращият подход е историческият, авторите и съставителите съумяват да вплетат политологически, социологически и културологични ракурси към процесите в българската телевизия през различните

периоди на нейното развитие. Впечатляващ е обемът на използваните архивни материали – от протоколи и нормативни документи, до лични спомени и интервюта с дългогодишни телевизионни дейци.

Респектът е основателен към съставителите на четиритомното изследване, проф. д-р Маргарита Пешева и доц. д-р Катя Михайлова, те проявяват неуморна всеотдайност, непоклатимо търпение и безукорно внимание към детайла. Техният безспорно висок професионализъм проличава във всяка страница, а методическата прецизност, с която са работили по текста, е повече от впечатляваща. Тези усилия са истинско вдъхновение за всички, които се стремят към научна точност и задълбоченост в областта на медийните изследвания, и заслужават искрено възхищение.

Включването на портрети на ключови личности от историята на българската телевизия в съответните периоди е от особено значение за изследването, тъй като именно тези хора формират и развиват облика на медията. Индивидуалните истории и творчески приноси не само вдъхват живот на историческите факти, но и дават по-ясна представа за политическите, социалните и културните предпоставки, под чийто натиск се е оформял българският телевизионен пейзаж. Чрез представянето на личните постижения, професионалните предизвикателства и идеите, носени от всеки отделен творец или ръководител, изследването създава по-пълнокръвен и дълбочинен разказ за развитието на телевизията у нас, показвайки как волята, характерът и вижданията на отделния журналист и експерт са имали отражение върху обществената действителност и върху утвърждаването на телевизионните стандарти.

Най-силното качество на тази поредица е нейната дълбочина и методическа стриктност. Това е изследване, което няма аналог в национален мащаб, но не само поради общия обем от над 1800 страници. В текста се откриват многобройни примери за това как институционалните и политическите фактори влияят върху програмната политика, съдържанието на предаванията и цялостната роля на телевизията в обществото. Същевременно в четирите тома е избегната едностранчивостта, като те включват разнообразие от автори и гледни точки – от утвърдени медийни теоретици до специалисти с практически опит в телевизията.

Трудът е особено ценен за образователния процес по журналистика и медии, тъй като предоставя богата емпирична база, която може да послужи като отправна точка за курсове по история на медиите, телевизионни формати и регулация на електронните медии. Студентите биха могли да намерят тук разнообразни казуси, отнасящи се до началните години на телевизионното производство или до съвременните комуникационни платформи.

От гледна точка на научния принос, четирите тома систематизират значимо количество данни и документален материал, които в някои случаи са труднодостъпни или слабо известни дори в самите телевизионни среди.

Това ги прави ценен ресурс както за студенти и докторанти, така и за утвърдени изследователи, занимаващи се с история на българската телевизия и медийни политики.

Обобщавайки, може да се заключи, че четирите тома, съставени от проф. д-р Маргарита Пешева и доц. д-р Катя Михайлова, представляват цялостен и задълбочен принос към изучаването на българската телевизия. Комбинацията от архивни документи, интервюта и анализи, подкрепени от богат теоретичен фундамент, прави това издание едно от най-сериозните и авторитетни изследвания в областта.

Доц. д-р Калин Калинов е преподавател във Факултета по журналистика и масова комуникация, заместник-декан и ръководител на магистърска програма „Бранд комуникация“. Той е автор на монографиите „Публична дипломация и тероризъм“, „Убеждаваща комуникация и комуникационен мениджмънт“ и на множество научни статии. Независим експерт към програма MEDIA на ЕК и фонд Eurimages на Съвета на Европа. Член на Българското дружество за връзки с обществеността и на Асоциацията на филмовите продуценти. Научните му интереси са в областите бранд комуникация, аудио-визуална продукция и убеждаваща комуникация.

Ръкописът е изпратен на 09.01.2025 г.

Приемане за публикуване: 12.01.2025 г.

Manuscript was submitted: 09.01.2025.

Accepted: 12.01.2025.

Брой 62 на сп. „Реторика и комуникации“ (януари 2025 г.) се издава с финансовата помощ на Фонд научни изследвания, договор № КП-06-НП6/48 от 04 декември 2024 г.

Issue 62 of the Rhetoric and Communications Journal (January 2025) is published with the financial support of the Scientific Research Fund, Contract No. KP-06-NP6/48 of December 04, 2024.